

PREDGOVOR

Već sedamdeset pet godina izlazi časopis za učenike i nastavnike Matematičko-fizički list (MFL). Tijekom tog dugog razdoblja izašlo je već 300 brojeva, i svi koji su okupljeni oko ovog lista kao njegovi izdavači, urednici, autori i drugi suradnici su ponosni što Hrvatska ima jedan takav časopis; mnogo dulje od onih zemalja koje su po svojim znanstvenim potencijalima iz matematike i fizike daleko poznatije od nas. Ta obljetnica obilježiti će se organizacijom predavanja po školama, sudjelovanjem na stručnim skupovima za učitelje i nastavnike matematike i fizike koji doprinose obrazovanju nastavnika s ciljem da učenike što kvalitetnijom nastavom uvode u metode znanstvenog istraživanja i mišljenja, objavom zanimljivih intervjua s našim znanstvenicima u zemlji i inozemstvu, kojima je list služio kao izvor priča i poticajnih zadataka te bio jedan od glavnih izvora strasti prema znanosti.

Uredništvo lista je pored redovnih brojeva izdavalo i Izvanredne brojeve koji su se izdavali u posebnim prigodama. Do sada je objavljeno devet Izvanrednih brojeva (A, B, C, D, E, F, H, I, J) u kojima je (izuzev C, F, J) bio izbor zadataka s najzanimljivijim učeničkim rješenjima iz svih područja matematike i fizike. Izvanredni broj (C) posvećen je 16. Međunarodnoj olimpijadi iz fizike održanoj 1985. u Portorožu u suorganizaciji Društva fizičara Slovenije i Društva matematičara i fizičara Hrvatske. Sadrži zadatke s rješenjima prvih 15. Međunarodnih olimpijada iz fizike. Izvanredni broj (F) je rječnik matematičkih naziva na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Izvanredni broj (J) donosi izbor od petnaestak relevantnih članaka iz matematike i fizike, koje je uredništvo izabralo iz bogatog opusa, a koji su izlazili kontinuirano tijekom 70 godina izlaženja lista.

Prije dvadesetak godina u razgovoru se pojavila ideja da u rubrici Matematika u MFL-u objavljujemo intervjue s našim poznatim i zaslužnim matematičarima, suradnicima i promotorima lista, a prvi od njih smo objavili 2009. Vodio ga je američki matematičar, James E. Keesling, s našim vrhunskim matematičarem Sibom Mardešićem za vrijeme međunarodne topološke konferencije u Varšavi 1996. Ideja je široko prihvaćena i pojavljivali su se novi intervjui s matematičarima, da bi se ubrzo vrlo aktivno pridružili i fizičari. Do sada ih je objavljeno šezdesetak, većinom s hrvatskim matematičarima i fizičarima. Mnogi od njih rade u raznim sveučilištima diljem svijeta i surađuju s našim znanstvenicima na zajedničkim znanstveno-popularnim projektima, ali tu su i kao stalni podupiratelji i promotori lista.

Prigodom obilježavanja 75 godina kontinuiranog izlaženja MFL-a, priredili smo ovu spomen knjižicu u vidu Izvanrednog broja (K) s izborom zanimljivih dvadesetak intervjua s matematičarima i fizičarima. Svaki od njih se po nečemu odlikuje, a radi ograničenja broja stranica knjižice izabrali smo trećinu svih do sada objavljenih. Pri kraju spomen knjižice naveli smo popis svih do sada objavljenih intervjua, a svaki od njih može se naći u tiskanom izdanju MFL-a, ili na adresi hrcak.srce.hr/mf1

U spomen na desetu obljetnicu smrti akademika Slaverna Barišića, prvog predsjednika Hrvatskog fizikalnog društva, donosimo njegov kratki životopis na četvrtoj strani omota ovog broja.

Izdavanje Izvanrednog broja (K) financijski su pomogli Hrvoje Abraham, Željko Hanjš i Ana Smontara.

Željko Hanjš, Ana Smontara